

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Документ за разглеждане в заседание

A6-0033/2009

28.1.2009

ДОКЛАД

относно ролята на НАТО в архитектурата на сигурността на ЕС
(2008/2197(INI))

Комисия по външни работи

Докладчик: Aig Vatanen

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	13
МНЕНИЕ НА МАЛЦИНСТВОТО.....	17
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ.....	19

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно ролята на НАТО в архитектурата на сигурността на ЕС (2008/2197(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Съвместната декларация на ЕС и НАТО от 16 декември 2002 г.,
- като взе предвид Устава на Организацията на обединените нации,
- като взе предвид Северноатлантическия договор, подписан във Вашингтон на 4 април 1949 г.,
- като взе предвид дял V от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид Договора от Лисабон, подписан на 13 декември 2007 г. и ратифициран от мнозинството държави-членки на ЕС,
- като взе предвид широкообхватната рамка на постоянните отношения между ЕС и НАТО, подписана от генералния секретар на Съвета на Европейския съюз/върховния представител по общата външна политика и политика на сигурност и генералния секретар на НАТО на 17 март 2003 г.,
- като взе предвид Европейската стратегия за сигурност (ЕСС), приета от Европейския съвет на 12 декември 2003 г.,
- като взе предвид декларацията от срещата на високо равнище на Северноатлантическия съвет, приета в Букурещ на 3 април 2008 г.,
- като взе предвид докладите относно европейската политика за сигурност и отбрана (ЕПСО), изготвени от председателството на Съвета на ЕС на 11 декември 2007 г. и на 16 юни 2008 г.,
- като взе предвид своите резолюции от 14 април 2005 г. относно ЕСС¹, от 16 ноември 2006 г. относно изпълнението на ЕСС в контекста на ЕПСО², от 25 април 2007 г. относно трансатлантическите отношения³, от 5 юни 2008 г. относно изпълнението на ЕСС и ЕПСО⁴ и от 5 юни 2008 г. за предстоящата среща на високо равнище ЕС–САЩ⁵,
- като взе предвид член 45 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на комисията по външни работи (А6-0033/2009),

¹ ОВ С 33 Е, 09.02.2006 г., стр. 580.

² ОВ С 314 Е, 21.12.2006 г., стр. 334.

³ ОВ С 74 Е, 20.03.2008 г., стр. 670.

⁴ Приети текстове, P6_TA(2008)0255.

⁵ Приети текстове, P6_TA(2008)0256.

- А. като има предвид, че ЕС и НАТО са създадени въз основа на общи ценности, като свобода, демокрация, права на човека и върховенство на закона и през цялото си съществуване са служили за предотвратяване на войни на територията на Европа,
- Б. като има предвид, че съгласно Устава на ООН Съветът за сигурност на ООН носи цялата отговорност за международния мир и сигурност; като има предвид, че Уставът на ООН осигурява правното основание за създаването на НАТО; като има предвид, че с подписването на Северноатлантическия договор страните-членки на НАТО са заявили тържествено вярата си в целите и принципите на Устава на ООН, като са поели ангажимент да се въздържат в своите международни отношения от заплахата или използването на сила по начин, противоречащ на целите на Обединените нации,
- В. като има предвид, че държавите-членки на ЕС признават, че системата на ООН е основната рамка за международни отношения; като има предвид, че те запазват ангажираността си към запазването на мира и укрепването на международната сигурност, в съответствие с принципите на Устава на Обединените нации, както и принципите на Заключителния акт от Хелзинки и целите на Парижката харта, а също така и към развитието и укрепването на демокрацията и правовата държава, зачитането на правата на човека и основните свободи; като има предвид, че държавите-членки на ЕС са си поставили като приоритет предприемането на мерки за реформиране и укрепване на Организацията на обединените нации, за да бъде тя в състояние да изпълнява своите задължения и да действа ефективно при осигуряването на решения за предизвикателства в световен мащаб, както и да реагира на ключови заплахи,
- Г. като има предвид, че НАТО представлява основен стълб на европейската сигурност, а Европейският съюз разполага с достатъчно потенциал да подкрепи неговите действия, така че укрепването на европейския капацитет за отбрана и задълбочаването на сътрудничеството ще бъде от полза и за двете организации,
- Д. като има предвид, че НАТО е междуправителствена организация, включваща демократични нации, в която гражданите вземат решенията, а военните ги изпълняват,
- Е. като има предвид, че 94 процента от населението на ЕС се състои от граждани на държави-членки на НАТО и 21 от общо 27-те държави-членки на ЕС са съюзници в НАТО, а 21 от общо 26-те съюзници в НАТО са държави-членки на ЕС, а Турция, дългогодишен съюзник в НАТО, е кандидат за членство в ЕС,
- Ж. като има предвид, че през 2007 г. и 2008 г. Европейският съвет взе важни решения в областта на ЕПСО с цел да подобри още повече оперативния си капацитет; като има предвид, че очакваното с голямо нетърпение влизане в сила на Договора от Лисабон ще доведе до сериозни нововъведения в областта на ЕПСО, спомагайки за по-високата степен на съгласуваност и ефикасност на европейското сътрудничество в тази област,
- З. като има предвид, че ЕС и НАТО трябва да подобрят своето сътрудничество, което следва да осигури възможност за максимизиране на активите на двете

- организации и ефективно сътрудничество, поставяйки край на институционалните противоречия,
- И. като има предвид, че макар и в момента НАТО да представлява дискуссионен форум и очаквания избор за съвместна военна операция, включваща европейските и американските съюзници, основната отговорност за мира и сигурността се носи от Обединените нации,
- Й. като има предвид, че войските и оборудването, предназначени за мисии в рамките на ЕПСО, са в по-голяма или по-малка степен същите, както предназначените за операции на НАТО,
- К. като има предвид, че като цяло НАТО не участва в операциите в рамките на ЕПСО; като има предвид, че ЕС, при предприемането на такава операция, избира дали да прибегне до средствата и възможностите на НАТО чрез т.нар. спогодба „Берлин плюс”,
- Л. като има предвид, че сътрудничеството между ЕС и НАТО, което попада в рамката на спогодбата „Берлин плюс”, не работи задоволително до този момент, поради нерешени проблеми, свързани с факта, че някои страни са членки на НАТО, но не са държави-членки на ЕС,
- М. като има предвид, че извън спогодбата „Берлин плюс“ НАТО и ЕС следва да гарантират ефективно управление на кризи и да подобрят съвместната си работа, за да определят най-добрия възможен начин да се реагира на кризи, като например кризите в Афганистан и Косово,
- Н. като има предвид, че отношенията ЕС–НАТО следва да бъдат усъвършенствани в още по-голяма степен от двете организации, като ЕС включи европейските държави–съюзници в НАТО, които не са държави-членки на ЕС, в бъдещи дейности в рамките на ЕПСО, а НАТО включи държави-членки на ЕС, които не членуват в НАТО, в преговорите между ЕС и НАТО; като има предвид, че отношенията между ЕС и САЩ следва да бъдат укрепени;
- О. като има предвид, че макар и различаващи се, процесите на разширяване на НАТО и ЕС следва взаимно да се подкрепят, за да гарантират стабилност и просперитет в Европа,
- П. като има предвид, че важен елемент от отношенията между ЕС и НАТО представлява подкрепата за националните усилия за създаване и развиване на военни възможности за управление на кризи чрез взаимна подкрепа, което, от своя страна, подпомага основната задача за териториална защита и съблюдаване на интересите за сигурност на държавите-членки,
- Р. като има предвид, че съгласуваността между ЕС и НАТО по отношение на определени области на военния капацитет би могла да бъде подобрена чрез съвместни пилотни проекти,

- С. като има предвид, че колективната отбрана на Европа се основава на съчетание от конвенционални и ядрени сили, които трябваше да се адаптират по-цялостно към променящата се ситуация по отношение на сигурността,
- Т. като има предвид, че както ЕС, така и НАТО в момента извършват преоценка на съответните си стратегии за сигурност (Европейската стратегия за сигурност и Декларацията относно сигурността на НАТО),
- У. като има предвид, че Договорът от Лисабон ангажира граждански и военен капацитет от всички държави-членки за целите на ЕПСО, предвижда постоянно структурирано сътрудничество в областта на отбраната между група от държави, поддържащи тази идея, задължава държавите непрекъснато да подобряват военния си капацитет, разширява ролята на Европейската агенция по отбраната, задължава държавите да оказват помощ на друга държава, над която е извършено нападение (без да се засяга неутралитетът на някои държави или членството на други в НАТО), допълва целите на ЕС (задачите от Петерсберг), като включва в тях борбата с тероризма, и в заключение настоява за взаимна солидарност в случай на терористична атака или природно бедствие,

Стратегически преглед

1. подчертава, че причината за съществуване на Европейския съюз е изграждането на мир на неговата територия и извън границите му, чрез обвързване с ефективно многостранно сътрудничество и зачитане на буквата и духа на Устава на ООН; отбелязва, че ефективните стратегии за сигурност поддържат демокрацията и защитата на основните права; от друга страна, отбелязва, че неефективните стратегии за сигурност водят до ненужни човешки страдания; изразява позиция, че способността на ЕС да гради мир зависи от разработването на правилните стратегии за сигурност или политики за сигурност, включително възможността да се предприемат независими действия, както и ефикасни и взаимно допълващи се отношения с НАТО;
2. поради тази причина призовава ЕС да продължи да разполага мисии, като същевременно осигури по-рационално използване на ЕПСО, с цел предотвратяване на конфликти, насърчаване на стабилността и осигуряване на помощ, когато е необходимо, при условие че за това се постигне общо съгласие между държавите-членки на ЕС или в рамката на структурираното сътрудничество; счита, че има допълнителна необходимост от това ЕС и НАТО да разработят цялостен подход за управлението на кризи;
3. признава, че многообразието от интереси, присъщо на 27-те държави-членки на ЕС или на по-голям брой такива – с други думи, подобният на мозайка състав на ЕС – му придава уникален характер и възможност за намеса, посредничество и оказване на помощ в различни части на света; призовава сегашните инструменти на ЕС за управление на кризи да бъдат развити в още по-голяма степен и изразява надежда, че съществуващите военни възможности на държавите-членки на ЕС ще станат по-интегрирани, ефективни от гледна точка на разходите и ефикасни във военно отношение, тъй като само тогава Съюзът ще може да оползотвори уникалните си възможности в областта на предотвратяването и разрешаването на конфликти и

допълването на своя широк спектър от механизми за управление на граждански кризи;

4. настоятелно пледира за повече солидарност между държавите-членки на ЕС при създаването на стратегии за обща сигурност и отбрана;
5. изразява убеждението, че силното и енергично евро-атлантическо партньорство е най-добрият гарант за сигурност и стабилност в цяла Европа и зачитане на принципите на демокрация, права на човека, върховенство на закона и добро управление;
6. изразява убеждението си, че демократичните свободи и принципите на правовата държава са отговорът на стремежите на хората по света; вярва, че никоя държава или нация по света не следва да бъде изключена от такава перспектива, защото всяко човешко същество има правото да живее в демократична и правова държава;
7. приветства актуализирането на ЕСС, като част от ангажимента на Европейския съюз за определяне и защита на европейските интереси в областта на сигурността, както и за укрепване на ефективното многостранно сътрудничество, снабдявайки по този начин Съюза със стратегия за справяне със заплахите на 21-ви век; отбелязва, че действителният, всеобхватен и демократичен консенсус между Европейския съюз и НАТО представлява съществен елемент от прилагането на тази стратегия, въз основа на консенсус по въпросите на сигурността между ЕС и САЩ, отразяващ общите им ценности, цели и приоритети, а именно върховенството на правата на човека и международното право;
8. подчертава, че това е още по-важно в светлината на последните събития в Кавказкия регион, новото развитие на подхода към НАТО в Европа, промяната в ръководството на САЩ и започването на работата по прегледа на стратегическата концепция на НАТО;
9. настоятелно призовава паралелните прегледи на стратегиите за сигурността на ЕС и НАТО да бъдат не само допълващи се, но и сходни, като всеки от тях придава подобаващото значение на потенциала на другия;
10. изразява становището, че както НАТО, така и ЕС следва да одобрят като своя дългосрочна обща цел ангажимента за изграждане на по-безопасен свят, в съзвучие с Устава на ООН, за жителите на своите държави-членки и като цяло, и следва също да бъдат активни в предотвратяването и реагирането на масови кръвопролития и регионални конфликти, които продължават да причиняват значителни човешки страдания;
11. поддържа мнението, че всички демокрации следва да бъдат единни в усилията си за изграждане на стабилност и мир под ръководството на ООН; дълбоко съжалява, че доктрината на необвързаност, наследена от периода на Студената война, подкопава съюза между демокрациите в полза на недемократичните и все още не напълно демократизиралите се сили; изказва съжаление, че в името на каузата на необвързаност определени държави-членки са се отказали от своята отговорност за оказване на съдействие за защитата на ценностите и свободите на демократичния свят;

12. признава, че сигурността и развитието са взаимозависими и че не е ясно каква трябва да бъде последователността на действията за постигането на устойчиво развитие в зоните на конфликти; изтъква, че на практика всички инструменти се използват успоредно един с друг; поради това призовава Комисията да извърши допълнителни проучвания относно значението на определянето на последователността на намесата чрез военни и граждански операции в зони на конфликти и да включи заключенията си в своите политики в областта на сигурността и развитието;

Отношенията между НАТО и архитектурата на сигурността на ЕС

13. признава основната роля на НАТО както в миналото, така и днес, в европейската архитектура на сигурност; отбелязва, че за мнозинството държави-членки на ЕС, които сега са съюзници в НАТО, Алиансът продължава да бъде основата на колективната отбрана, както и че запазването на трансатлантическия съюз продължава да бъде от полза за сигурността на Европа като цяло, независимо от становищата, заемани от отделните държави; ето защо възприема становището, че бъдещата колективна отбрана на ЕС трябва да бъде организирана по възможност в сътрудничество с НАТО; изразява позиция, че е необходимо САЩ и ЕС да активизират своите двустранни отношения и да разширят техния обхват, така че в него да се включат въпросите, свързани с мира и сигурността;
14. отбелязва, че в съвременния свят заплахите за сигурността все по-често се характеризират от явления, като международен тероризъм, разпространение на оръжия за масово унищожение, държави в упадък, конфликти, достигнали мъртва точка, организирана престъпност, кибернетични заплахи, влошаване на състоянието на околната среда и свързани с това заплахи за сигурността, природни и други бедствия, и че те изискват още по-тясно партньорство и концентриране върху укрепването на ключови капацитети на ЕС и НАТО, и по-добра координация в областта на планирането, технологиите, оборудването и обучението;
15. подчертава нарастващото значение на ЕПСО, което ще помогне за усъвършенстване на способността на ЕС за реагиране на заплахите към сигурността на 21-ви век, по-специално чрез съвместни гражданско-военни операции и мерки за управление на кризи, вариращи от действия в областта на разузнаването за предотвратяване на кризи до реформи в сектора на сигурността, полицията и съдебната система, и военни действия;
16. изразява становището, че ЕС и НАТО могат да си окажат взаимна подкрепа чрез избягване на конкуренция и задълбочаване на сътрудничеството при операции за управление на кризи въз основа на практическо разделение на отговорностите; счита, че решението относно това коя организация да разположи своите военни сили следва да се основава на политическата воля, изразена от двете организации, на оперативните нужди и политическата легитимност в дадения регион, както и на тяхната способност да осигурят мир и стабилност; отбелязва, че при разработването на новата европейска стратегия за сигурност и на новата стратегическа концепция за НАТО сътрудничеството е от решаващо значение за постигане на тази цел;

17. застъпва становището, че ЕС трябва да развие собствения си капацитет в областта на сигурността и отбраната, което ще предостави възможност за по-добро разделяне на тежестта със съюзниците извън Европа и за предприемане на подходящи действия в отговор на онези заплахи и предизвикателства пред сигурността, които засягат единствено държавите-членки на ЕС;
18. призовава ЕС да разработи инструментите в рамките на своята стратегия за сигурност, които да обхващат целия спектър – от предотвратяване на дипломатически кризи и предоставяне на икономическа помощ и помощ за развитие до граждански капацитет в областта на стабилизирането и възстановяването, както и военните способности; освен това счита, че инструментите с незадължителна юридическа сила следва да се използват със стратегическа цел в съседните на ЕС страни;
19. отбелязва, че спогодбата „Берлин плюс“, която предоставя възможност на ЕС да използва средствата и капацитета на НАТО, трябва да се подобри, за да позволи на двете организации да се намесват и ефективно да оказват помощ при текущи кризи, които изискват многостранна гражданско-военна реакция; следователно счита за необходимо последващото развитие на отношенията между НАТО и ЕС, като се създадат постоянни съвместни структури за сътрудничество при зачитане на независимия характер и на двете организации и като се допускат за участие всички членки на НАТО и всички държави-членки на ЕС, които желаят да се включат;
20. призовава Турция да престане да възпрепятства сътрудничеството между ЕС и НАТО;
21. призовава ЕС, в процеса на изготвяне на бяла книга относно европейската сигурност и отбрана, да извърши също така оценка на последователността на европейските външни операции, по-специално във връзка със сътрудничеството с други международни партньори в кризисни райони;

Сътрудничеството между НАТО и ЕС по въпроси в областта на сигурността и отбраната

22. горещо приветства френската инициатива за официално връщане към военните структури на НАТО и усилията на френското председателство на Съвета на ЕС за по-нататъшно сближаване между ЕС и НАТО, в отговор на новите предизвикателства пред сигурността; приветства усилията на френското председателство, насочени към приемането на конкретни инициативи за обединяване на европейските възможности за отбрана; приветства, също така, новия положителен подход на Съединените американски щати към укрепването на военните възможности на ЕС;
23. призовава държавите-членки на двете организации да бъдат по-гъвкави, целенасочени и прагматични в осъществяването на партньорството между ЕС и НАТО; поради това подкрепя предложението на френското правителство за осъществяването на систематични контакти между генералния секретар на НАТО и генералния секретар на Съвета на ЕС, по-специално с цел да се избегне объркването, при което ЕС и НАТО действат заедно в различни мисии в името на

една и съща обща цел на едно и също поле на действие, както в Косово и Афганистан;

24. подчертава, че благодарение на специфичното съчетание от налични инструменти ЕС е ключов партньор на НАТО във връзка със стратегиите, които предоставят възможност на НАТО да напусне сложни зони на конфликти; граждански операции, санкции, хуманитарна помощ, политика в областта на развитието и търговска политика, както и политически диалог; поради това призовава държавите-членки на ЕС, които също така са членки на НАТО, да удвоят своите усилия за създаването на рамка за интегрирано сътрудничество между НАТО и ЕС, в очакване на ратифицирането на Договора от Лисабон;
25. признава жизненоважното значение на подобряването на обединяването на разузнавателните данни от страна на съюзниците на НАТО и партньорите на ЕС;
26. отбелязва, че гражданите на ЕС подкрепят мисии, насочени към облекчаване на човешките страдания в зони на конфликти; отбелязва, че гражданите не са достатъчно информирани за мисиите на ЕС и НАТО и тяхната цел; по тази причина призовава ЕС и НАТО да информират по-добре хората за своите мисии и ролята, които тези мисии изпълняват по отношение на изграждането на сигурност и стабилност по света;
27. отбелязва, че за да се укрепи двустранното сътрудничество, както НАТО, така и ЕС следва да се съсредоточат върху укрепването на основните си възможности, като подобряват оперативната съвместимост и съгласуват своите доктрини, планиране, технологии, оборудване и методи на обучение;

Оперативен щаб на ЕС

28. подкрепя създаването на постоянен оперативен щаб на ЕС, под ръководството на генералния секретар на Съвета на Европейския съюз/върховния представител, като част от мандата на този щаб ще бъде планирането и провеждането на военни операции в рамките на ЕПСО;
29. подчертава, че опитът от операциите на ЕС показва, че наличието на постоянен капацитет за планиране и провеждане на операциите на ЕС би повишила ефективността и надеждността на тези операции; подчертава, че предложението за оперативен щаб на ЕС предлага решението на този проблем; припомня, че предвид гражданско-военните приоритети на ЕС такава структура няма да дублира която и да било друга съществуваща структура; припомня още, че основното предназначение на щаба на НАТО е военното планиране, докато ЕС притежава експертни познания в планирането и провеждането на граждански, военни и съвместни гражданско-военни операции, които никой от настоящите участници на световната арена не е в състояние да провежда успешно;
30. подчертава, че оперативният щаб на ЕС би допълнил съществуващите командни структури на НАТО и не би подкопал трансатлантическото единство на НАТО;
31. предлага, със съгласието на НАТО, всяка държава-членка на ЕС, която е членка на

НАТО, да определи състава на силите, които могат да бъдат разгърнати само при операции на ЕС, с цел да се предотврати блокирането на подобно разгръщане от членки на НАТО, които не са държави-членки на ЕС; счита, че следва да се избягва дублираното използване на тези сили;

Способности и военни разходи

32. поддържа становището, че ЕС и НАТО са изправени пред общото предизвикателство да използват едни и същи обединени национални ресурси от персонал и възможности; призовава ЕС и НАТО да гарантират, че тези ограничени ресурси се използват за осигуряване на най-подходящи възможности за справяне с трудните предизвикателства на деня, като се избягва дублирането на работата, а се насърчава съгласуваността; поддържа становището, че стратегическите самолети, конкретен пример на сравнително недостатъчни и скъпоструващи оперативни средства, следва да предоставят възможност за сътрудничество между държавите-членки на ЕС и на НАТО; призовава държавите-членки на ЕС да обединят, съвместно да използват и развиват военния капацитет, с цел избягване на загуби, създаване на икономии от мащаба и засилване на европейската технологична и промишлена база в областта на отбраната;
33. поддържа становището, че освен необходимостта от много по-ефективното използване на военните ресурси, потребността на държавите-членки на ЕС от повече инвестиции в отбраната е от съществено значение за интересите на европейската сигурност; призовава за значително увеличаване на дела на общите разходи за всяка военна операция на НАТО и ЕС; отбелязва значителните различия в мащаба, както и в ефективността между разходите за отбрана на европейските държави-членки на НАТО, от една страна, и на САЩ, от друга; призовава ЕС да се ангажира с по-справедливо разпределение на тежестта в световен мащаб; също така призовава САЩ да демонстрира по-голяма готовност за консултации с европейските си съюзници по въпроси, свързани с мира и сигурността;
34. признава важния потенциален принос на Европейската агенция по отбраната, засилен чрез Договора от Лисабон, за ефективно по отношение на разходите снабдяване и подобрена оперативна съвместимост на въоръжаването;

Съвместимост между членството в НАТО и в ЕС

35. настоява, че всички държави-членки на ЕС трябва да присъстват на съвместните заседания на ЕС и НАТО без дискриминация; подчертава, че единството на ценностите и споразуменията в областта на сигурността е основен фактор, гарантиращ мира, стабилността и просперитета в Европа;
36. предлага на съюзниците в НАТО, които са кандидати за членство в ЕС, да бъдат включени в по-голяма степен в работата в рамките на ЕПСО и Европейската агенция за отбрана;
37. отбелязва колко е важно да бъде разгледан и разрешен проблемът със съвместимостта между държавите, които не са членки на ЕС, но са членки на НАТО, и държавите, които не са членки на НАТО, но са членки на ЕС, за да не се

засегне сътрудничеството между ЕС и НАТО;

38. изразява съжаление по-специално относно факта, че кипърският проблем продължава да нанася сериозни вреди на развитието на сътрудничеството между ЕС и НАТО;
39. насърчава Кипър, в качеството си на държава-членка на ЕС, да преразгледа политическата си позиция относно членството си в програмата „Партньорство за мир“ и призовава държавите-членки на НАТО да се въздържат от използване на правото си на вето с цел предотвратяване членството в НАТО на държави-членки на ЕС;
40. приветства факта, че на срещата на високо равнище на НАТО в Букурещ, съюзниците отчетоха приноса на една по-силна и разполагаща с по-голям капацитет Европа, както и че Алиансът продължава да бъде отворен за по-нататъшно разширяване; отбелязва, че за държавите, участващи в Европейската политика за съседство на изток и с оглед на тяхното демократично и основано на принципите на правовата държава развитие, политиката на една европейска перспектива и следователно на проекта „Източно партньорство“ е от основно значение;
41. счита, че по отношение на бъдещото разширяване на НАТО, всяка кандидатура следва да се оценява самостоятелно; при все това, предвид европейските интереси в областта на сигурността, би бил против разширяването на организацията с цел включване на държава, в която членството не се ползва с подкрепата на населението или в която съществуват сериозни неразрешени териториални спорове със съседните ѝ държави;
42. отбелязва, че за много от съседните на ЕС държави, членството в НАТО и в ЕС представлява реалистична и съвместима цел, дори и в дългосрочен план;
43. поддържа становището, че ако и когато Русия се превърне в истинска демокрация, сътрудничеството ѝ с ЕС би достигнало безпрецедентни измерения; по тази причина приканва Русия да се трансформира в истинска демокрация, прилагаща принципа на правовата държава и да изкорени всички практики, включващи използването на насилие като средство за постигане на политически цели; отбелязва, че двустранните спогодби за сигурност, предложени наскоро от Русия, биха нарушили сериозно единството на архитектурата на сигурността на ЕС и също биха всели раздор между ЕС и САЩ;
44. с интерес очаква възможностите, свързани с предстоящата среща на най-високо равнище в Страсбург и Кел, по повод 60-та годишнина на НАТО, за обновяване на Алианса и укрепване на неговите отношения с Европейския съюз;

o

o o

45. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на

Комисията, на парламентите на страните–членки на НАТО и на държавите-членки на ЕС, на Парламентарната асамблея на НАТО и на генералните секретари на ООН, НАТО, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа и Съвета на Европа.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

"..Безразличието ... облагодетелства агресора – никога неговата жертва, чиито страдания се засилват, когато той или тя се почувстват изоставени. Политическият затворник в своята килия, гладните деца, бездомните бежанци – да не се откликне на тяхната съдба, да не се облекчи тяхната самотност, като им се предложи искрица надежда, означава те да бъдат изключени от човешката памет. А като отричаме човешките им права, ние предаваме нашите собствени."

Ели Виезел, оцелял от Холокоста.

В деня преди нацистите да окупира Судетенланд преди 70 години, премиерът Чембърлейн се завръща в Обединеното кралство след среща с Хитлер, като размахва Мюнхенското споразумение: „Аз вярвам, че то ще донесе съвременния мир“. Самозалъгването може да бъде пагубно.

Когато обмисляме важни въпроси, свързани с нашата сигурност, и особено когато изработваме насоки за тях, ние следва да проявяваме достатъчно прозорливост и независимост, за да се освободим от влиянието на дадени интереси.

Пред прага на двадесет и първи век светът е изправен пред много свързани със сигурността стари и нови предизвикателства, които застрашават живота на много хора и причиняват много човешко страдание. Европейският съюз притежава уникален потенциал и задължение да допринесе за стабилността на света. През изминалото десетилетие, чрез създаването на ЕПСО, ЕС се сдобил със солиден набор от граждански и военни инструменти за постигането на тази цел и е започнал провеждането на мисии в множество различни точки на света.

Чрез стартирането на мисии в рамките на ЕПСО ЕС показва, че е един от участниците на световната арена, но те са основно граждански по своята същност, тъй като целят основно предотвратяване на конфликти и управление след края на конфликтите. По тази причина, сътрудничеството и съгласуваността между ЕС и НАТО са от съществено значение за преследване на общата цел за утвърждаване на мира и стабилността в международен мащаб. Струва си да се припомни, че тъй като 94 процента от населението на ЕС са от държави, членували в НАТО, и мнозинството от държавите-членки на ЕС са и членки на НАТО, Организацията на Северноатлантическия договор остава основна рамка на колективната отбрана в Европа.

Така, задължително има много място за допълване на отношенията между ЕС и НАТО. Допълване, което често се възпрепятства както от технически, така и от политически пречки. Целта на този доклад е да предложи далновидни решения за съживяване на отношенията между ЕС и НАТО, чрез които ще могат ефективно да бъдат преодолените предизвикателствата пред сигурността.

Първият проблем, който трябва да бъде преодолян, са ограниченията пред ЕС по отношение на стартиране на мисия за управление на криза. В момента ЕС не разполага с постоянна структура за планиране и командване (оперативен щаб). ЕС може да избира между три варианта за щаб за своите мисии за управление на кризи. Първият е да избере един от петте национални щаба, предоставени на ЕС, което предполага значително забавяне и загуба на ефективност по отношение на способността на ЕС да реагира на извънредни ситуации. Вторият е да използва SHAPE по силата на спогодбата „Берлин плюс“, което включва преговори между ЕС и НАТО и създаване на ad hoc командна верига (при операцията Althea преговорите между ЕС и НАТО отнеха повече от осем месеца). Ето защо този вариант прави бързата реакция невъзможна. Най-накрая, третият вариант е да се използва Оперативният център на ЕС в Брюксел, но само при условие, че другите две възможности не могат да се използват за операцията. Оперативният център на ЕС не е постоянна структура. Той може да бъде активиран за пет дни и да развие пълните си способности в рамките на 20 дни за операции, включващи до 2 000 военнослужещи. Проблемът е, че процесът на активиране на Оперативния център включва усилията на Военния състав на Европейския съюз (ВСЕС), който не може да бъде използван за важни щабни задачи, като стратегическо планиране за реагиране на кризи, военно стратегическо планиране в непредвидени ситуации и др. Тези недостатъци сериозно нарушават и ограничават ефективността и надеждността на операциите на ЕС.

С оглед премахване на съществуващите ограничения пред различните варианти, които ЕС има на свое разположение, за да реагира на кризисни ситуации, по отношение на оперативното командване, настоящият доклад предлага създаването на оперативен щаб на ЕС. За максимално увеличаване на ефективността и на координацията, този щаб следва да бъде със седалище в Брюксел под ръководството на генералния секретар на Съвета/върховния представител по общата външна политика и политика на сигурност. Това ще позволи ефективно тълкуване и оповестяване на военните измерения на политическите варианти и решения на политическите лидери. Трябва, обаче, да бъде подчертано, че докато щабът на НАТО е предназначен предимно за военно планиране, акцентът на ЕС е поставен основно върху гражданските и съвместните гражданско-военни операции. ЕС е единственият участник на световната арена, който може да проведе успешни операции в тази област.

На второ място, неефективното използване на военните възможности е нещо, което нарушава функционирането както на операциите в рамките на ЕПСО, така и на НАТО. Двадесет и седемте държави-членки харчат общо 200 милиарда евро за отбрана, но въпреки тези военни ресурси, европейците не разполагат с достатъчно военнослужещи, притежаващи необходимите умения. Държавите-членки имат близо 2 милиона личен състав в своите въоръжени сили, но ЕС трудно може да разположи и поддържа контингент от 60 000 военнослужещи по света. Следователно, важно предварително условие за ефективно сътрудничество между ЕС и НАТО е държавите-членки да използват по-добре своите военни средства. Тъжен е, също така, фактът, че европейските държави, които са членки на НАТО, не са поели справедлив дял от тежестта нито по отношение на разходите, нито на човешките ресурси. Докладът призовава за промяна на това положение: САЩ не следва да бъде партньорът, който плаща, в НАТО.

На трето място, определени спорове между държавите-членки на НАТО и ЕС, като тези, свързани с участието на Кипър в срещите между ЕС и НАТО и сътрудничеството на Турция в рамките на съвместни операции на ЕС и НАТО, са представлявали сериозни пречки пред ефективното сътрудничество между НАТО и ЕС. Поемането на общ ангажимент за участие на всички държави-членки на ЕС в съвместните срещи между ЕС и НАТО ще бъде от полза за съвместимостта между двете организации. Също толкова важно е на съюзниците в НАТО, които са кандидати за членство в ЕС, да бъде предоставен поне статут на асоциирани членове на Европейската агенция по отбраната. Те следва също да бъдат включвани по-активно в структурите по ЕПСО. Само чрез изкореняване на напрежението между държавите-членки на НАТО и ЕС ще бъде възможно постигането на ефективно сътрудничество между двете организации.

Най-накрая, невъзможно е да се пренебрегне ролята на Русия при разглеждането на бъдещето на отношенията между ЕС и НАТО. Скорошната криза в Грузия за съжаление показва склонността на Русия да следва агресивна и дестабилизираща външна политика. В светлината на тези събития и на предложението на Русия за нов „пакт за сигурност“ ЕС следва да уточни, че въпреки желанието си за продължаване на диалога с Русия относно европейската сигурност той няма да приеме какъвто и да било план, който, в преследването на едностранни интереси на сигурност, се опитва да заобиколи или да постави под въпрос съществуващата архитектура на сигурността в Европа, основаваща се на защитата на демократичните свободи от трансатлантическия съюз.

Заклучителни бележки

Някои от идеите на този доклад могат да не се осъществят в близко бъдеще, но ние трябва да се опитаме да предвидим пътя след следващите избори. Би било самозалъгване да смятаме, че човешката природа се е променила към по-добро през последните хилядолетия. Хората все още искат да упражняват власт над съседите си, както на индивидуално, така и на колективно ниво, което често има пагубен ефект върху общото добро. Само напълно развитите демокрации могат да се опитат да овладеят тази човешка склонност и да насочат нашите егоистични усилия в служба на общото добро. Идеални общества няма дори в най-напредналите демокрации, но единственото средство срещу недостатъците на нашите демокрации е осигуряването на повече демокрация!

ЕС е безпрецедентен успех в историята на човечеството, в рамките на който хората се опитват да видят у „чужденеца“ друго уникално човешко същество – партньор, а не конкурент. Ние бавно създаваме световен човешки отбор, „една земя без граници“. ЕС има нужда да продължи напред, защото промените на света около нас изпреварват реакциите на нас, политиците. Нашите бавни реакции причиняват ненужно човешко страдание, но ние осъзнаваме болката само когато тя ни засегне лично. Трябва да чуваме плачещите отдалеч и да реагираме. Това е наше морално задължение и наш дългосрочен интерес. Няма ли да искаме някой да ни се притече на помощ, когато ние плачем? Трябва да бъдем съвсем честни и да извлечем поуки от нашата болезнена история. Благодарение на своето многообразие, ЕС не разделя света на две, както другите велики сили, и това му дава уникална възможност за изграждане на мир. Уменията на съдия и лечител са важни за изпълнението на тази мисия, но без военна

сила ЕС е като лаещо куче без зъби.

Ако следваме логиката на облекчаването на човешкото страдание, един ден човечеството следва да има задължителен етичен код, който ще бъде прилаган от световна армия. Ние не искаме повторение на случая с Руанда! Това ще бъде нещо като трансформиран контингент от „сини каски“ под егидата на изцяло променена ООН. Това ще е единствената сила, която ще има на свое разположение ядрено оръжие. В края на Втората световна война никой не би могъл да предвиди какъв напредък ще постигнем ние, европейците. Същото се отнася и за бъдещето. Следва да сме уверени в способността си да преодоляваме пречките, най-голямата от които е нашето късогледство. Единственият отговор на световните проблеми е световно управление, но световна армия няма да може да бъде създадена по време на моя мандат...

Пътят пред нас е много дълъг, труден и често ще бъде изпълнен с тежки борби, но това е от второстепенно значение. Единственото, което е важно, е, че сме поели в правилната посока. Трябва да се извисим над ежедневните политически борби и да почерпим вдъхновение от нашите предшественици. През 1943 г., докато войната е в разгара си, Жан Моне отправя радикален, по онова време нереалистичен призив за обединение на Европа. Той искрено вярва, че, както е казал някога Ламартин, „утопията не е нищо друго освен преждевременна истина“. Ако искаме да бъдем лидери, трябва да продължим в този дух.

МНЕНИЕ НА МАЛЦИНСТВОТО

съгласно член 48, параграф 3 от Правилника за дейността
Група на GUE/NGL

Като оставим настрана безкритичната подкрепа за по-тясно сътрудничество между Европейския съюз и НАТО, чието поведение е по-агресивно от всякога, по-специално ние осъждаме факта, че този доклад:

- защитава идеята за по-голямо сътрудничество между НАТО и ЕС чрез подобряване на договореностите „Берлин плюс“, с което на ЕС се позволява да използва средствата и капацитета на НАТО, с цел възможност за намеса на двете организации в кризи с военни средства;
- се обявява за постоянни структури за сътрудничество между ЕС и НАТО;
- призовава за по-нататъшно развитие на съществуващия военен капацитет на ЕС и настоятелно призовава държавите-членки на ЕС към повече инвестиции в областта на отбраната;
- приветства връчването на план за действие за членство в НАТО на Грузия и Украйна (както беше написано в проектодоклада);
- подкрепя създаването на постоянен оперативен щаб на ЕС;
- подкрепя целенасоченото смесване и размиване на границите между гражданските и военните капацитети;
- заявява, че стратегическите ядрени сили са и следва да останат основният гарант за военната сигурност;
- одобрява т.нар. хуманитарни интервенции;

ние отправяме искане за:

- граждански ЕС;
- ясно разделение на НАТО и ЕС;
- премахване на ядрените оръжия;
- вместо за военни разходи, използването на тези средства за граждански цели.
- закриване на НАТО!

Подписано от:

Pflüger, Tobias
Meyer Pleite, Willy
Meijer, Erik

Flasarová, Věra
Triantaphylides, Kyriacos
Adamou, Adamos
Pafilis, Athanasios
Pedro Guerreiro

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	21.01.2009 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 37 -: 11 0: 17
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Elmar Brok, Colm Burke, Philip Claeys, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Maciej Marian Giertych, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Joost Lagendijk, Vytautas Landsbergis, Johannes Lebech, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Paşcu, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Mirosław Mariusz Piotrowski, Hubert Pirker, Bernd Posselt, Raül Romeva i Rueda, Libor Rouček, Christian Rovsing, Flaviu Călin Rus, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, Marek Siwiec, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Andrzej Wielowieyski, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Andrew Duff, Árpád Duka-Zólyomi, Milan Horáček, Aurelio Juri, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Yiannakis Matsis, Erik Meijer, Nickolay Mladenov, Doris Pack, Athanasios Pafilis, Adrian Severin, Jean Spautz, Csaba Sándor Tabajdi, Karl von Wogau
Заместник(ци) (чл. 178, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Călin Cătălin Chiriță, Pierre Pribetich